

මහියංගන වැදි පෙරහැර ඇසුරින් වැදි සමාජ විපර්යාසය

එම් .එම් කරංග නදිගානී කරුණාකිලක

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයයේ ගාස්ත්‍රපති පරීක්ෂණය සඳහා
සිංහල විෂය යටතේ ඉදිරිපත් කරන නිබන්ධනය සි.

2011

මෙම ගාස්ත්‍රීය නිඛන්දනය ..... බහාචාරිය ..... යුතුවයි

..... රුදුකිලක ..... හා එස්ට්‍රේලිය ..... කේකාකැනු.

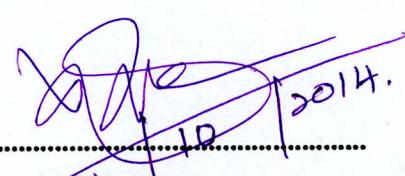
..... තුළමලම පොකු මූල්‍ය හා එස්ට්‍රේලිය

ගේ සුපරීක්ෂණය යටතේ මා විසින් සම්පාදනය කරන ලද බවත්, පර්යේෂණය
කොටස් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණ වශයෙන් හෝ වෙනත් විශ්ව විද්‍යාලයකට හෝ
ආයතනයකට හෝ වෙනත් උපාධියක් හෝ ඩිප්ලෝමාවක් සඳහා ද ඉදිරිපත්
නොකරන ලද බවත් සහතික කරමි. T.N.Karunathilaka

මේ අපේක්ෂකයා විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය සත්‍ය බවත්, මේ නිබන්ධනය
අගැයීම් කාර්යය සඳහා විශ්ව විද්‍යාලයට ඉදිරිපත් කිරීමට සුදුසු බවත්, නිරදේශ
කරමි / කරමු.

Yanapathayathilake

මූල්‍යවාරිය සයාමල් දේව්‍ය රෝගීවා
දේපජාලී (ඝවු දිග්‍යී), සෘජුලී (පුරු),
ඇඟුලී (ඝෙරු), ඩිලී (ඩි ගුව විෂ්ව විද්‍යාලය)
සෑම විද්‍යාව හා මානව විද්‍යාව සිංහල සිංහල විශ්ව විද්‍යාලය
විනිශ්චය
දුර්ධි සොයුරු හා ප්‍රාග්ධන සොයුරු
සිංහ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා අධ්‍යාපනය
ඩි රුහුරත්නපුර විද්‍යාලය
සිංහල විද්‍යා මානව විද්‍යාලය, ඩි ලොඛ

2014.
ID

කුප්පම්පා ලංකාවිල්ලෝර

මේත්‍ය පරික්‍රමාව

පි.හල යා රුහුරත්නපුර අධ්‍යාපනය,
ඩි රුහුරත්නපුර විද්‍යාලය,
ඩි.ගොඩවිල, තුළගොඩ
විනිශ්චය

පෘතින

01. පළමු පරිවිෂේෂය

- 1.1 ආදිවාසීන්ගේ හැඳින්වීම
- 1.2 ලංකාවේ ආදිවාසීන්ගේ ප්‍රහවය
- 1.3 වැද්දන් වර්ගිකරණය
- 1.4 ආදිවාසීන්ගේ ව්‍යාප්තිය
- 1.5 වරිග බෙදීම
- 1.6 බ්‍රිතින්නේ ආදිවාසීන්
- 1.7 ඇදහිලි හා විශ්වාසය
- 1.8 පවත්වන පුරා හා පුද ලබන යකුන්
- 1.9 වැදි ජනතාවගේ ගාන්තිකර්ම
- 1.10 වැදි ජනතාවගේ විශ්වාස
- 1.11 ආදිවාසීන්ගේ සංස්කෘතික හා ජ්‍යවන රටාව

02. දෙවන පරිවිෂේෂය

- 2.1 පෙරහැර අර්ථ නිරුපණය
- 2.2 පෙරහැර ඉතිහාසය
- 2.3 දළඳාව සමග පෙරහැර විධිමත් හූ අයුරු
- 2.4 මහනුවර ඇසුල පෙරහැර
- 2.5 වර්තමාන ඇසුල පෙරහැර
- 2.6 දළඳා මාලිගාවට වැද්දන්ගේ ඇති සම්බන්ධය
- 2.7 කතරගම පෙරහැර
- 2.8 මහියංගන පෙරහැරේ වාරිතු විධි
- 2.9 මහියංගන පෙරහැරේ පුද ලබන දෙවිවරු

03. තෙවන පරිවිෂේෂය

- 3.0 මයියංගන වැදි පෙරහැර
- 3.1 වැදි පෙරහැරේ ආරම්භය
- 3.2 මහියංගන වාර්ෂික පෙරහැරට ආදිවාසීන්ගේ දායකත්වය
- 3.3 පෙරහැර පැවැත්වීම
- 3.4 පෙරහැර පවත්වන දින ඉටු කරන වාරිතු
- 3.5 පෙරහැර පැවැත්වීම
- 3.6 පෙරහැරට පසු දින සිදු කරන වාරිතු
- 3.7 වැදි පෙරහැර සම්බන්ධ නිරික්ෂණ
- 3.8 පෙරහැරේ දායකත්වය වෙනුවෙන් ලැබේ ඇති රාජ්‍යනුග්‍රහය

04. සිව්වන පරිචීදය

- 4.1 වැදි ජනතාවගේ සමාජ විපරයාසය
- 4.2 ආහාර හා නිවාස
- 4.3 ජීවන ක්‍රමය
- 4.4 අධ්‍යාපනය
- 4.5 සමාජානුයෝජනය හා සාම්ප්‍රදායික අධ්‍යාපනය
- 4.6 සෞඛ්‍ය
- 4.7 පැරණි ජීවන රටාව පවත්වා ගැනීමේ අපහසුව.
- 4.8 තරුණ පිරිස තුළ නවීකරණයට අයිති කැමැත්ත.
- 4.9 ආදිවාසීන් වර්තමානයේ මූහුණාන ගැටලු

05. පස්වන පරිචීදය

- 5.1 වැදි පෙරහැරේ හා ආදිවාසීන්ගේ වර්තමානය

06. සමාලෝචනය

08. ආම්‍රිත ග්‍රන්ථ

07. උපග්‍රහණ්ථ

08. ජායාරූපාවලිය

ස්තූතිය

1. වැදි පෙරහැර විමර්ශනයේ යෙදීමට මා පෙළඳ වූ තිස්ස කාරියවසම් ගුරු පියාණන්ට
2. උපදේශකවරුන් වන මහාචාර්ය යසාංජලී ජයතිලක හා තේශ්පේය ක්‍රේකාචාර්ය කුසුමලතා ලංකාමුල්ල ගුරු මැණිවරුන්ට
3. සිංහල හා ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයන අංශ ප්‍රධාන ඇතුළු අධ්‍යනාංශයේ සියලු ගුරු මව්වරුන්ට, පියවරුන්ට
4. නිරතුරුව මාගේ ලග හිඳ දිරිය දුන් ආදර අම්මා, තාත්තා හා සෞයුරු තරිදුට
5. මගේ සෙවනැල්ල වූ අනුරාධට
6. මහා වනස්පතියක් නොසැලී සිටින වන්නිලැත්තන්ට
7. ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන මණ්ඩලයේ සියලු නිලධාරීන්ට, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විජ්ව විද්‍යාලයේ පුස්තකාලයාධිකාරී ඇතුළු සේවක මණ්ඩලයට, බදුල්ල මහජන පුස්තකාලයේ පුස්තකාලයාධිකාරී ඇතුළු සේවක මණ්ඩලයට,බ/ සි.එස්.සේනානායක ජාතික පාසල් පුස්තකාලයාධිකාරී ඇතුළු සේවක මණ්ඩලයට,
8. මහියාගන පෙරහැර පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදුන් මහියාගන පන්සලේ වැඩ වාසය කරන පූජාය ධර්මාලෝක හිමියන්ට
9. අධ්‍යයන අවශ්‍යතාවන්ට පහසුකම් සලසා දුන් ආදිවාසි ජන උරුම කේත්දයේ පරිපාලන තලින් අයියා, දඩානේ ගුණවර්ධන, තලාවරිගේ ප්‍රේමදාය,දඩාන පාසල් විදුහල්පති ඇතුළු දඩානේ ආදිවාසින් සැමට
10. මා නොදත් බොහෝ කරුණු , ලිපි ලේඛන ලබා දී සහය දුන් මහියාගන සමන් දේවාලයේ පෙර සිටි සමරකෝන් බණ්ඩා කපු මහතාට
11. මහියාගන සමන් දේවාලයේ වත්මන් කපුමහතා වන දිසානායක මහතාට හා එම කාර්ය මණ්ඩලයට
12. පරිගණක ගත කිරීම හා පිටු සකසා දුන් රම්‍යා සහ ගිතිකා සෞයුරියන්ට
13. පහන්වනතුරු දෙවතාවක්ම පෙරහැර නැරඹු මාගේ පවුලේ අයට
14. නන් අයුරින් මට අතහිත දුන් සැමට හදුනිරි තුති.

හැඳින්වීම

ලංකාව පෞජ්‍ය ඉතිහාසයකට නිමිත්ම කියන රටකි. විෂයගේ ලංකාගමනයට බොහෝ කාලයකට පෙර ද ලංකාවේ මිනිසුන් වාසය කරන ලද බව ඉතිහාසය සාක්ෂි දරයි. කිසියම් හෝ රටක ජීවත්වන ආදිවාසීන් එරට අනුෂතාව නිරූපණය කරන්නේ වෙති. මිස්ට්‍රේලියාවේ “අුබරිජන්වරුන්ට ” සමානත්වයක් ඇති ලංකාවේ ආදිවාසීන් හඳුන්වන්නේ “වැද්දා” යන නමිනි. මොවුන් පිළිබඳ බොහෝ කළකට පෙර සිටම පර්යේෂකයන්, ගවේහකයන්, ඉතිහාසෘයන් විවිධ පර්යේෂණ පවත්වා ඇත. මොවුන් පිළිබඳ විවිධ අදහස් මතිමතාන්තර ඉදිරිපත් කර ඇත. නමුත් බොහෝ විට ඔවුන්ගේ සංස්කෘතිකාංග පිළිබඳ විශේෂ අවධානයක් යොමු කර තැත. අනාදිමත් කාලයක පටන් මොවුන් සතුව පවතින ඔවුන්ට ම අනනා වූ සංස්කෘතිකාංගයක් වෙත මා යොමු වූයේ ඒ නිසාවෙනි.

මහියංගනණ වාර්ෂික නිකිණී පෙරහැරට සමගාමීව ආදිවාසීන් විසින් පවත්වනු ලබන පෙරහැරක් ඇත. එය ප්‍රසිද්ධ වන්නේ “වැදි පෙරහැර” නමිනි. මෙම පෙරහැරට අන් පෙරහැර තරම් ම වටිනාකමක් හෝ ඇගයීමක් ලබාදී තැත. සමාජ විපරයාසයන් සමග ආදිවාසීන්ගේ ද විපරයාසයන් සිදුවීම පුදුමයකට කරුණක් නොවේ. ආකළුප හා සිතුම් පැතුම් මෙන්ම මොවුන්ගේ සියලුම ජීවන රාවන් වර්තමානයේ වෙනස්වන සමාජය නමුවේ විපරයාසයනට ලක් වෙමින් පවතී.

මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධයෙන් ආදිවාසී ජන කොට්ඨාස පිළිබඳ විශේෂයෙන් ම දීඛාන ප්‍රදේශයේ ජීවත්වන ආදිවාසී ජනවර්ගයා තුළ තවමත් නොනැසී පවත්නා සංස්කෘතික අයයන් සමාජ සාරධිතම හා මානව වර්යාවන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් සිදුකර ඇත. මානවයා තුළ වර්තමානයේ ඇතිවි තිබෙන සාදාවාරාත්මක හා සංස්කෘතික පරිභානිය වළක්වාගෙන තැවත සාරධිතමවලින් පිරිපුන් සමාජයක් බිහි කළ හැකිවන්නේ අතිත සමාජය තුළ පැවැති ඒ වටිනා සමාජ ආචාරධර්ම පිළිබඳ සෞයාබලා ඒවා වර්තමාන සමාජයට දායාද කිරීමෙනි. ඒ සඳහා ප්‍රධාන ලෙස යොදාගත හැකි වන්නේ අපේ රටේ අනන්තතාව කියාපාන ආදිවාසීන්ගේ අතිතය අධ්‍යයනය කිරීමෙනි.

මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධයෙන් ආදිවාසීන්ගේ අතිතය සහ වර්තමානය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කර ඇති අතර ඔවුන්ගේ සංස්කෘතිකාංගයක් වන වැදි පෙරහැර පිළිබඳ පූජාල් අවධානයක් යොමුකර ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේ දී පොත්පත්වල මෙතෙක් කළක් සඳහන් තොටු තොරතුරු රාඛියක් සපයා ගැනීමට මට හැකිවිය. ආදිවාසීන්ගේ සැයැල් ගිය යටියාව යළි හාරා බැලීමට මෙම අධ්‍යයනයෙන් මට හැකිවිය. ඒ සඳහා මට සහය දැක්වූ සියලුදෙනා සිහිපත් කරන්නේ මහත් සතුවිනි. මෙවන් අධ්‍යයනයක් කිරීමෙන් මා අදහස් කළේ වර්තමානයේ ක්‍රමයෙන් අභාවයට යැමි තරජනයකට මූහුණ පා සිටින වැදි පෙරහැරට සමාජයේ වටිනාකමක් හා සමාජයේ සියලුදෙනාගේ අවධානය යොමු කරවීම සි.

පළමු වැනි පරිවේශ්දය

1.1 ආදිවාසීන් පිළිබඳ හැඳින්වීම

යම් රටක හෝ ප්‍රදේශයක මූලින් ම ජනාධාරී පිහිටුවාගෙන ජ්‍යෙන් වූ මිනිස් කොට්ඨාසය ආදිවාසීන් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. ආදිවාසීකයන් හෙවත් Aborigines යන පදය ආරම්භයේ සිට යන අරුත ඇති ab orgine යන ලතින් වචනයකින් ආවකි (ඡයතිලක, 2001:1).

ආදිවාසී ජනයා යනු ක්‍රියරුන්දූපි World Bank Operational Directive හි පහත සඳහන් පරිදි විස්තර කර ඇත.

ප්‍රමුඛ හෙවත් බලවත් සමාජයෙන් වෙනස් වූ සමාජ හා සංස්කෘතික අනන්‍යතාවකින් යුත් සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට අවාසී හා හානි විය හැකි සමාජ කණ්ඩායමකි (1991 : 4 - 20).

දැනට ලේකයේ රටවල් එකසිය තිස්සෙකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක ආදිවාසීන් ජ්‍යෙන් වෙති. ඒ අතර ඇමරිකාව, අප්‍රිකාව, ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි රටවල් ප්‍රධාන වේ. මොවුනු ඉතා වාම සරල දිවිපෙවතක් ගත කරති. මොවුන්ට ආවේණික වූ හාමාව සරල ය. තම අනන්‍යතාව නිරන්තරයෙන් රෙක ගැනීමට ඔවුනු උත්සාහ දරති. යම් රටක ඉතිහාසය, සංස්කෘතිය, ආදි කියාපාන්නේ එරට ආදිවාසී ජනතාවයි. මොවුනු රටක ආදිතම ඉතිහාසයට හිමිකම් කියති. ආදිවාසීන් ලෙස සලකනුයේ විදේශයන්ගෙන් ආනයනය කරන ලද සාමාජික, සංස්කෘතික හෝ ආර්ථික විපරයාසයන්ට අනුගත තොවී නැතහොත් අවම වශයෙන් අනුගත වී හෝ තම පාරම්පරික සම්පූද්‍ය හැකිතාක් දුරට රෙක ගනිමින් ජ්‍යෙන්වන වාර්ෂික ජන කොටස් ය (සේමසුන්දර, 2007: 25).

මෙම ආකාරයට ලේකයේ සැම රටක ම පාහේ සාම්පූද්‍යයික ජ්‍යෙනා රටාවන් අනුකරණය කරමින්, ඒවා රෙක ගනිමින් ජ්‍යෙන්වන ආදිවාසීන් බොහෝමයක් ඇත. නමුත් බාහිර සමාජයෙන් මොවුන්ට එල්ල වන විවිධාකර බලපැමි තිසා රටක අනන්‍යතාව කියාපාන මෙම ආදිවාසීන් විශෙන් වික ක්‍රිය වෙමින් යාමක් දක්නට ලැබේ.

1.2 ලංකාවේ ආදිච්‍රිත්ගේ ප්‍රහවය

ලංකාවේ ආදිච්‍රිත්ගේ ප්‍රහවය හෙවත් සම්හවය සම්බන්ධ ව විවිධ මත, ජනප්‍රවාද හා විශ්වාස පවතී. ප්‍රාග් එතිහාසික සමයෙහි මෙරට වාසය කළ ආදිච්‍රිත් පිළිබඳ ව කරුණු හදාරන විට වැදි ජනයාගේ ප්‍රහවය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගත හැකි වේ.

තවද ද ලංකාවේ වංශ කථාවල දැක්වෙන එවකට ජීවත් වූ යක්ෂ ගෝත්මයන් බලංගොඩ මානවයාට තැකම් කියන ජන කොට්ඨාසයක් බව ඔප්පු වී ඇති අතර එම වංශ කථා හා වෙනත් සෞයාගෙන ඇති සාක්ෂි අනුවත්, ක්‍රි.පූ. 500 හෝ ඉත් පසු අවධිවල සිංහල වැනි දියුණු මිනිස් කොට්ඨාසවලට අමතර ව ගල්ලෙන් වැනි සුරක්ෂිත ස්ථානවල බලංගොඩ මානව පරපුරට අයත් වැද්දන් වාසය කර ඇති බවත්, මේ නිසා බලංගොඩ සංස්කෘතිය ක්‍රි.පූ. 11000 පමණ සිට දළ වශයෙන් ක්‍රි.පූ. 500 අතර කාලයට අයත් කළ හැකි බව සඳහන් වේ. යාපනය අරධද්වීපය හැරුණු විට දිවයින පුරා විසිරී පැතිරී ඇති ප්‍රදේශවලින් බලංගොඩ සංස්කෘතියට අයත් ප්‍රාග් මානව එතිහාසික ස්ථාන 108 පමණ දුනට සෞයාගෙන ඇත (දුරණීයගල , 1991: 4950). මේ අනුව බලන කළ වර්තමානයේ පවා වෙසෙන වැදි ජනයා බලංගොඩ මානවයාගෙන් පැවැත් එන මිනිස් කොටසකි. වැද්දන් බලංගොඩ මානවයාගෙන් පැවැත් එන ජන කොටසක් නිසා ඔවුන් "සබර" නමින් හඳුන්වන්නට ඇත. සබරුන් හෙවත් වැද්දන් බහුල ව ජීවත් වූ නිසා 'සබරගමුව' යන්න ගම්ම වූ බවත් එයට බලංගොඩ ප්‍රදේශය ද ඇතුළත් වීමෙන් පලාත් නම්වලින් ද වැදිජනයාගේ සම්හවය කියාපාන බව පිළිගත හැකි ය (සිද්ධිසේන, 2006 : 229).

ලංකාවේ ජීවත්වන වැද්දන් බලංගොඩ මානවයාගෙන් පරිණාමය වන බව ප්‍රකාශ කරන ශිරාන් දුරණීයගල මෙසේ දක්වා ඇත.

"බලංගොඩ මානවයා කායික වශයෙන් සමානව්‍යයේ ලංකාවේ ජීවත්වන වර්තමාන වැදි ජනතාවටයි. වැද්දන් බලංගොඩ මානවයාගෙන් පැවැත් එත්දැයි යන්න පිළිබඳ කිසීම සැකයක් නොමැත. දිගු පටු තිස, ඉදිරියට නෙරා ඇති තළල් තලය හා සන තිස් කබල් ඇට,

පුඩල් ගක්තිමත් කම්මුල් ඇට, පස්සට නැශුරු වූ නිකට, ගෙවී හිය විශාල දත් හා මුක්කන් නාසය, වැනි කායිත ලක්ෂණ බලංගොඩ මානවයා වෙත දක්නට ලැබේණි.”අදිවාසි වැද්දන්ගේ වර්යා රටා හා අහිවාරවිධි බලංගොඩ මානවයාගෙන් පැවැතු එන බවට කිසිදු සැකයක් නැත (දුරණියගල, 1984 : 63).

ලංකාවේ වැද්දන් වැනි ප්‍රාථමික ගෝත්‍රික ජන කොටස් ඕස්ට්‍රේලියාවේ ද වාසය කරති. ඔවුනු ජ්ලයිටෝසින යුගයේ දී ආසියා මහද්වීපයෙන් සංකුමණය වූවන් ලෙස සැලකෙති. එස් ලංකාවට ද ඔවුන්ගෙන් කොටසක් පැමිණීම තිසා වැද්දන් ආසියා මහද්වීපයෙන් ප්‍රහවය ලබා ඇත (සිද්ධියේෂ්‍ර, 2003 : 230).

ජ්ලයිටෝසින යුගයේ පාලීවියේ හටගත් කාලගුණික විපර්යාස තිසා පාලීවි පාෂ්චායේ තිබූ ග්ලයිසියර දියවී යන්නට විය. එනිසා සාගර ජලමට්ටම ද ඉහළ ගොස් ඇත. මෙම විපර්යාසය වන්නට පෙර ලංකාව ජාවා, සුම්ඛා, සෙලිවිස් ආදී දිවයින් ආසියානු මහාද්වීපය හා එකාබද්ධ ව පවතින්නට ඇත. එමෙන් ම පෝක් සමුද්‍ර සන්ධිය ජලයෙන් යට්ටී ඇත්තේ ද දුනට වසර 15000 ත් 1000 අතර ඇති වූ එම කාලගුණික විපර්යාසයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සි. රට පෙර ලංකාව ද ඉන්දිය ගොඩබිම් හා සංජ්‍ර සබඳතා තිබෙන්නට ඇත. එම ගොඩබිම් ඔස්සේ ගෝත්‍රික ජනයා මෙරටට සංකුමණය වන්නට ඇත (රත්නපාල, 2003 : 17).

එස්ට්‍රේලියාවට මෙන්ම මෙරටට ද ගොඩබිම් මාරුග ඔස්සේ සංකුමණය වූ ප්‍රාථමික ජනයා එම පුදේශවල පැවැති පරිසරයට හා දේශගුණයට අනුවර්තනය වන්නට ඇත. ඔස්ට්‍රේලියාවට සංකුමණය වූවේ ඔස්ට්‍රේලියන් ඇඛිරිජිස්ටරුන් ලෙස පැවත එති. මෙරටට සංකුමණය වූ ඔවුන් මෙරට ජනයා සමග මිගු වී කැඹැබද පුදේශවල ජ්වත්වෙමින් මෙරට පරිසරයට හැඩ ගැසෙන්නට ඇත. කාලයන් සමග ම ග්ලයිසියර බාදනය වී ගොඩබිම් මාරුග ඇහිරි එකිනෙකින් වෙන්වීමෙන් මොවුන් අතර තිබූ සබඳතාවල ඉඩකඩ ඇහිරිගොස් පුදකලා ජනතාව ලෙස ජ්වත්වන්නට ඇත (රත්නපාල, 2003 : 17).

මේ අනුව බලන විට ලංකාවේ මේට වසර දැඟලක්ෂයකටත් පෙරසිට මිනිස්වාස තිබූ බව සිතිය හැකි ය. ලංකාවේ උතුරු හා ගිනිකොණදීග වෙරළබඩ පිහිටි වැලි හා බොරල් තැන්පතුවල මිනිස්වාස තිබූ බවට සාධක ඇත (දුරණියගල, 2006 : 42).

මෙසේ ප්‍රහවය ලැබූ ආදිවාසීනු ලංකාවේ නොයෙක් ප්‍රදේශවල පදිංචි වූහ. දිවයිනේ තැනින් තැනට සංඛාරය කළ වැද්දේ බොහෝමයක් වන්නිකරයට ගොස් එහි වනාන්තරවල වාසය කරන්නට වූහ. රෝබටි නොක්ස් තම කෘතියේ වැද්දන් පිළිබඳ මෙසේ සඳහන් කර ඇත.

"මේ ජාතිය වූ කළී, වනවාරී මනුෂ්‍යයේ ය, ශිලාවාර මනුෂ්‍යයේ යැයි දෙකාටසකට බෙදෙනි. මේ දෙකාටස අතුරින් මා වාසය කළේ පසුව කි ශිලාවාර කොටස සමගය. වනවාරී මනුෂ්‍යයේ වනාහි වනයේ වාසය කරන සිව්පා සතුන් මෙන් ම වනවාරය, පුර්වෝක්න වනවාරී මනුෂ්‍යයේ මෙහි කැලැවල වාසය කරති. ඔවුන්ගේ නාමය" "වැද්දේ ය" (Konx, 1961:196). මෙයින් පෙනී යන්නේ විරාන් කාලයක් තිස්සේ වැද්දන් ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල වාසය කළ බව සි.

තමන් කුවේණියගේ දරු මුණුපුරු පරපුරෙන් පැවැත් එන බවට අනිමානයෙන් පවසන වැදි ජන කොටසක් ද වෙති (තලාවරිගේ කිරීඩාව 2008.09.22 දින දඹානේ දී පැවැති සම්මුඛ සාකච්ඡාව). මහාවංශයේ සත්වෙනි පරිවිෂේෂයට අනුව දැඩිව සිට සත් සියයක් පිරිස සමග නැවිනැග ලංකාවේ තම්මැන්නාවට ගොඩබව විජය කුමරාට කපු කට්ටින් සිටි කුවේණිය (කුවන්නා) නම් යක්ෂ ගෝන්ක කුමරියක මුණ ගැසුණි. කෙසේ හෝතම ගෝනුයේ සියලු රජ කුමාරවරුන් මරා ලංකා රාජ්‍ය ලබාගැනීමට විජය කුමරාට කුවේණියගේ උපදෙස් ලැබූණි. කුවේණියගේ යුති රාජ්‍යීයන් මරා දමා රජ වූ විජය, කුවේණිය තම බිරින්දෑ තනතුරෙහි තබාගත්තේ ය. ඔවුන්ට ලැබූණු දෙදරුවේ ජ්වහන්පි හා දිසාලා වූහ (මහාවංශය 7 වන පරි, 59 ගායාව).

වික කළක දී විවිධ ගම් දනවි පිහිටුවා ගත් විජයගේ පිරිසගේ උපදෙස් පරිදි රාජ්‍යීයක සඳහා විජයට දැඩිවින් රාජකුමාරියක සරණපාවා ගැනීමට සිදුවිය. ඒ අනුව කුවේණියට දරු දෙදෙනාත් සමග මාලිගය අතහැර යන්නට සිදුවිය. දරු දෙදෙනාත් සමග

ලංකාපුර යාතින් වෙත හිය කුවේණිය යාතියකු අතින් මැරුම් කෑ අතර දරු දෙදෙනා සමහල අඩවියට පලාගොස් වියපත් වූ පසු අඩුසැමියන් සේ වාසය කළ බවත්, ඔවුන්ගෙන් පැවැත එන්නන් වැද්දන් බවත් මහාවංශයේ මෙසේ සඳහන් වේ. "මුවහු එයින් වහා පලාගොස් සමන් කුඹට ගියේ ය. ඒ දෙමු තෙමේ තරුණ වූයේ ඒ නැගණියන් සමග වාසය කළේ ය. ඔවුහු දී පුතුන්ගෙන් වැඩි ඒ කළුරට ම විසුහ. මේ තෙමේ වැද්දන්ගේ උප්පත්තිය සි" (මහාවංශය 7 වන පරි, 66 67 68 ගාරා).

මේ අනුව වැදි ජනයාගේ ප්‍රහවය විෂයාගමනයෙන් පසුව බව නැගෙනත් පුරාවිද්‍යාත්මක හා මානව විද්‍යාත්මක සාධක අනුව ලංකාවේ මානව පුරාවාත්තය රීට බොහෝ කළකට පෙර සිදු වූවකි. වත්මන් වැදි නායක දඟානේ වන්නිලැත්තන් පවසන්නේ ද විෂයගේ පැමිණීමට පෙර මෙරට වැද්දන් විසු බව ය.

වැදි ජනයාගේ ඇදහිලි හා විශ්වාසවලට අනුව ඔවුන් යක්ෂ ගෝත්‍රිකයන්ගේ ක්‍රමික විකාශනයෙන් පැවත් එන ජන කොට්ඨාසයක් බව සිතිමට තුබුදෙන කරුණු දක්නට ඇත. බුදුන්වහන්සේ මහියාගණයට වැඩිම කළ අවස්ථාවේ උන්වහන්සේට මූණගයුණු යක්ෂයින්ගෙන් තමන් පැවැත් එන බව වැද්දේ පවසනි (උරු වරිගයේ වන්නිලැත්තේ සමග, 2008 .09.22 දඟානේ දී පැවැති සම්මුඛ සාකච්ඡාව). නැයකුන් පිදීම, නැයකුන් ඇදහිම වර්තමාන වැදි ජනතාවගේ විශේෂ පුදුපුරා විධියකි. එබැවින් වැදි ජනතාවගේ සමහවය පිළිබඳ වඩාත් පිළිගතහැකි මතය වනුයේ යක්ෂ ගෝත්‍රිකයින්ට ඔවුන් වඩාත් සම්ප බව ය.

1.3 'වැද්දන්' වර්ගීකරණ

වැද්දන් පිළිබඳ පර්යේෂණය කළ පර්යේෂකයන් වැද්දන් විවිධාකාරයෙන් වර්ගීකරණ කර ඇත.

මෙසුරියර් වර්ගීකරණය

වැද්දන්

ගමවැද්දන්

කදුකර වැද්දන්

(Mesurer, 1886 : 357)

සෙලිග්මාන්ගේ වර්ගීකරණය

වැද්දන්

වැදි ජනයා

ගමවැදි ජනයා

වෙරළබඩ වාසි වැදි ජනයා

(සෙලිග්මාන්, 1911: 29)

මෙලෙස වැදි ජනයා බෙදා දක්වා ඇත්තේ මුළුන් වෙතින් විදුමාන විවිධ සමාජ විදාන්තමක ලක්ෂණ අනුව ය. සෙලිග්මාන් මහතා ගල් (වනගත) වැද්දන් හා කැලෑ වැද්දන් යන පද දෙක හාටිතයට ගෙන නොමැත. මිට අමතර ව නිරි වැද්දන්, දඩ වැද්දන්, මස වැද්දන්, මූදුකර වැද්දන්, කොල වැද්දන්, කළ වැද්දන් ලෙස වැද්දන් හඳුන්වා ඇතන් එම පද ද එතරම් හාටිත වී නොමැත.

1.4 ආදිවාසීන්ගේ ව්‍යාප්තිය

අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ වැදිගම 46 ක් වූ බවට පර්යේෂණවලින් තොරතුරු ලැබේ ඇත. පෙර දී වැද්දන් වාසය කොට පසුව අත්හරින ලද ගම් 7 ක නම් ද සඳහන් වේ (Brow , 1970: 41). මේ ගම්වල වාසය කළේ වැද්දේ වෙති. 17 වන සියවසේ දී පමණ සරරගමු පුද්ගලයෙන් නැගෙනහිරට සංකුමණය වන්නට ඇතැයි සැලකෙන වැදිජන කොටස වෙරළබඩ

ව�ද්දන්සේ හඳුන්වා ඇත. නැගෙනහිර වෙරළාපුත ව වාසස්ථාන තනාගත් ඔවුන් දමිල ජනයාගේ ජ්වන රටාවට ඩුරු වූ අතර ඔවුන් හා මිශ්‍ර වූ බව ද පෙනේ. මිටි ගේරය, අදුරු පැහැසම, රං පැවැතුම් ඇති ඔවුනු තමන් වැදි ජන කොටසක් බව ප්‍රකාශ කළහ සි ආචාරය තන්දදේව විශේෂීකර මහතා පවසයි. දැනට වැදිබස නොදුනිතක් ඔවුන්ට වැද්දන්ගේ වරිග පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇත. වාකරෝයි, කල්කුඩා, වාකනේරි ආදි ගම්මානවල ඔවුනු වාසය කරති. ඔවුනු හින්දු හා දෙමළ වාරිතු ඇදහිමට යොමුවූහ. ඔවුන්ට දුන්නෙන් විද සතුන් මැරීමට මෙන් ම දුල් දමා මසුන් ඇල්ලීමට ද හැකි ය. මෙම වෙරළබඩ වැදි ජනතාව ද තම නිවේස් වටා ඇති භූමියෙහි විවිධ දැ වග කළහ. දිගුලාගල අවට විසු වැදි තරුණයින් මඩකලපුව පෙදෙසට ගොස් අවාහ විවාහ ඇතිකරගත් බවට විවිධ තොරතුරු ඇත.

මෙම අනුව විජය කුමරුගේ යක්ෂ සංහාරයෙන් පසු බේරි ඉතිරි වූ යක්ෂ ගෝඩ්‍රිකයන් ද ගිරිදුර්ගවල සැයට ජ්වන් වී ඇත. මොවුන් සබරගමුවේ කුදා, ලග්ගල, දිගුලාගල, තන්තිරිමලේ ආදි හිරි ප්‍රදේශවල ජ්වන් වී ඇති අතර, ඔවුන්ගේ පරිණාමයෙන් වැදි ජනතාවගේ ප්‍රහවය සිදු වී ඇත.

ආදිවාසින්ගේ ව්‍යාප්තිය බොහෝවිට වියලි කළාපයට අයත් ප්‍රදේශවල පැනිර ගොස් තිබේ. නමුත් ආද ම වැද්දන් විසුවේ යැයි සැලකෙන ගම් රාජියක් තෙන් කළාපයට අයත් සබරගමුවේ ද පිහිටා තිබුණි. තෙන් කළාපයේ සබරගමුවට අයත් වාසස්ථාන බලංගොඩ මානවයාගත් පැවැත එන්නා වූ ආදි ම වැදි ජනගහනයේ ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය පෙන්වුම කරයි (සිද්ධිසේන, 2006 : 234).

මුල් යුගයේ සිට ම මිනිසා භූගෝලීය ව්‍යාපෘතිය සිතකර පරිසර පද්ධති ආගුයෙන් ජනාවාස බිජිකරගෙන ඇත. ලෝකයේ සැම රටක ම පාහේ ජනාවාස වර්ධනය හා ව්‍යාප්තිය කෙරෙහි බලපාන වැදගත් සාධකයක් ලෙස භූගෝලීය සාධක ද වේ (එදිරිසුර් උඩුහොරාව, 2006 : 134). ලංකාවේ ද මුල් ම ජනාවාස ලෙස හඳුන්වා ඇත්තේ විජයාගමනයෙන් පසු පිහිට වූ ජනපදකරණයයි. නමුත් රිට පෙර සිට ම ලංකාවේ විසුහ සි සැලකෙන වැදි ජන ව්‍යාප්තිය ලංකාවේ වියලි කළාපීය වනාන්තර ආගුයෙන් බිජි වී ඇත.